

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
 Ötvenmásodszoros 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű, mint azelőtt több
 ízben hirdetések, alku szerinti leg-
 olcsóbb árért.
 Bélyegdíj: Minden beiratásért külön
 30 kr.
 Nyilatkozat: az ügyintézés költsége öt-
 hasbaszóra 15 kr.
 Nev. vagy bereménytelen bejelentés költsége
 iratok nem vesetnek tekintetbe. — Ugy
 szintén kezesítők nem adnak visszas.

Előfizetési árak:
 Helyben és postán küldve.
 Egy évre 10 frt — kr. 1/2 évre 5 frt 50 kr.
 Fél évre 3 — — — — — Egyes szám 10 —
 Előfizetési pénz minden közlemény:
 a) napi. Vesev. haz. földszint: a
 szerkesztésbe b) bementve küldendők.
 Előfizethető helyben:
 Tegledi K. Lajos és Csáthy Károly könyv-
 kereskedésben s a szerkesztőségben. —
 Egyébütt a postahivatalok utján.

Karácsoni s ujévi ajándékok.

○ Mindennap találkozunk a nyilvánosság terén hirdetésekkel; melyek becses karácsoni és ujévi ajándékokkal kecsegtetnek.

Az eladónak árúja kitűnő, a hirdetés ajánlatok szerint.

A vevő majd kísérletet tesz; vásárol, nem nézi nagyon, ha vajon maradjon értéktelne a cikk; elég, ha mutatja.

Ki az ajándékot kapja, azt teszi fel, hogy ajándékmarháznak, nem kell fogást, s jó hiszettel veszi tudomásul az ajándékot.

Azon szíves viszony, ami az ajándékozót s a megajándékozott közt létezik, az árucikk becsét kétszeresen szokta emelni.

Ha egyesek részeseülhetnek az ajándékozás örömeiben: mennyivel jobban lehet jogosítva a nemzet, hogy drága kincseknek jusson birtokába azok részéről, kiket ő az anyagi és szellemi javak legválogatottabb példányai elhalmoz?

A kormány, mely hatalma teljességében érzetében a legfőbb hatalom egyik nemét gyakorolja az ország felett, — hivatala és kötelezve van arra, hogy a nemzetet legdrágább kincsekkel ajándékozza meg.

És a legelőbb jelek mutatkoznak arra, hogy a kormány azon hiádatosságát, azon viszonyosságát és jótétmentyit kívánja éreztetni a nemzettel, mely a házra hűvőt árasztani volna hivatva.

Ime, az igazságszolgáltatás új csarnokai ma-holnap megnépesülnek új lakosokkal, kik hivatva vannak az igazság istenszónáját visszahozni a földre, melyen a visszavonás, az igazságtalanság harcait dultak hosszú éveken keresztül!

Vajon sikerül-e a kormányknak, értékes ajándékkal szolgálni a nemzetnek?

Vagy tán csak szenkáprázató vásári cikkeket csepebészi kápráztatandják a szemeket, melyek a sok tarkaság láttára már eddigelé is veszteti kezdik látérfokot?

A követekezés meg fogja mutatni! Mi jó reményekkel vagyunk eltelve. Reményünk alapja azonban korántsem a kormány lovagiaságában gyökerezik.

Pájdalom, mi nem lehetünk áthatva gondolatától, hogy kormányunk nekünk mást is szándékozott meglegő ajándékkal hozni az ünnepekre, mint egy alázatos kéregetet, mely a kormány irányzatának feltétlenül hódoland.

Másutt rejlik a mi reményünk horgonyja.

Tudniillik a magyarság eredeti jellegében, mely mindenkor bebonyolította, hogy hű tud lenni magához és Magyarországi történetéhez!

Mi teljesen el vagyunk telve a hittel, hogy — habár kormányunk az igazságszolgáltatás tényezőit legfőbbnyire politikai szempontból vette bírálat alá, s azokat igyekezett — kevés kivétellel — az igazságszolgáltatás pompás csarnokába beültetni, kik feltétlenül az ő közigazgatás politikájának látszanak hódolni, — mégis visszatér az eredeti magyar jelleg saját természetéhez, s bár elfogadja a kormány ajándékát, a haza javára

Gróf Andrássy Gyulánál.

(Török egy újságíró naplójából.)
 —) Gróf Andrássy. Helytelenül gondolok, a kik engem még mindig magyart tekintenek. Az bizonyos, hogy magyar vagyok, s ezt nem is szégyellem. De annyira politicus is vagyok, hogy mindenelőtt tudom azt, hogy ma közös miniszter vagyok, s nem szab separatisticus nemzeti küldetésnek lenni. Mi magyarok soha nem tettünk szemrehányást Beust grófnak azért, hogy szász volt.

Hírlapiró: Bizonyára nem, mert Beust gróf Magyarország belpolitikájára iránt rokonszavul viselkedett, s a külpolitikában sem követett el semmit Magyarország érdekei ellen. Így a németosztrákot az Andrássy miniszteremot addig, míg egy külpolitikai kérdés körül felszúr, az osztrák alkotmánykérdéssel szemben elfoglalt állása szerint fogják megítélni.

A miniszter: Ezen tisztelet nem felel. Híve levén a magyar alkotmánynak és kiegyezésnek, minden rokonszenvemmel és érdeklődéssel az osztrák alkotmánnyal is.

Hírlapiró: Hohenwarth is alkotmányosnak mondotta magát.

Miniszter: Vallomásomnak semmi utógondolata nincs, mert alkotmányhűségem alapja a politikai paritás Magyarország és Ausztria közt.

Hírlapiró: Akkor azt is el kell önnök ismerni, hogy a német alkotmányhűnek teljes joguk van a tartománygyűlésnek a viharának tartóssága ellen, az egyes választások által védekezni.

A miniszter: Mindenesetre. — A választás ez értelemben reformja kikerülhetetlen. Mennél több nehézséget gördítenek a tartománygyűlések a bírói állás elvére, annál több jogot adnak azok önnöknek, az egyes választások elrendelésére. Most van egy új választási törvény, mely akkor alkalmazható, ha a tartománygyűlések visszatartják magokat a választásoktól.

A választás e módját kivételként alkalmazni gondolják, de ha a kivétel gyakran ismétlődik szabály belőle. Eddig tehát kivételként történtek az egyes választások, s most hogy a bírói állás biztosítva legyen, szabályszűrésre így kell azoknak történni.

Hírlapiró: Tökéletesen oszom e tervet, s a bírói állás gyűlési kompetenciák tartom e reform keresztül vitelére.

Miniszter: Mindenesetre, mert a parlament határozat a maga ügyében.

Hírlapiró: Ez az alkotmányhűek állapítja. Most már csak a kiegyezés politikája marad hátra.

Miniszter: Az alkotmány a kiegyezés. Csak ezen belül lehetnek megengedhető politikai törekvések, melyeket méltányolni lehet és kell.

Hírlapiró: A lengyel törekvések ezen szempont alá esnek?

Miniszter: Az alkotmánypart tudommal kész volt már engedelmeket tenni a lengyel javára. Dr. Herbst formulázta ezen engedelmeket. Nem okosság ettől eltérni, s a midőn a helyzet javult, elfeledni a szűkség óráiban tett ígéretek. Epen az ily pillanat alkalmas egyezkedésre.

Stb. stb.

E párbeszéd, ha igaz, igen jellemző a nemes gróf belpolitikai irányára.

A törvényhatóságok szervezése.

* Fehérmegye e hó 14-én tartá átalakulási gyűlést, a törvényhatósági bizottság megalakult; határozatát emellett, hogy a terebben a hallgatóság számára külön hely rekesztetik, a bizottsági tagok igazolási jeggyel láttnak el a rendes állandó helyi bírónak, a szavazás járások és közszéknél esz közölték.

Kolozsvár 40 es küldötté szervezési munkálata a képviselői közt már kiosztott tanulmányozás végett. Első része a városi bizottságról, a tisztviselői létszámáról, a közigazgatásról, polármersterről, tanácsról,

E közleményt a „N. tr. Presseblod” veszzük át, a nélkül, hogy ennek hitelességeért, jóallást vállalánk.

— Te szeretsz, s rajzolataidat többre becsüld mint engem? Légy csempész és én minden veszélyben követlek, míg csak élek!

— Az ifju nagy benső harcot vívott magával; azután hirtelen daczosan emelte föl fejét, s így szól:

— Nem, én nem adom föl hivatásomat, s benned Zorah, csak mintaképet tekintek. Barátod, fivéred, védelmeződ leszek.

— Hagyj el engem — szól keserűen a leány, — én nem akarok neked mintául szolgálni. Te szivtelen vagy. Nem viszonozod szerelmemet, s azt akarod, hogy én nyugodtan üljek, míg te rólam mintát veszel!

Callot közeledett a leány felé, kebléhez ölelte őt s egy csókot nyomott homlokára.

— Hallgass meg Zorah, — kezdé aztán, — én szeretlek és soha nem foglak feledni. E csók szentségete legőszintűbb ígéretemet. Ha én téged nem szeretlek vala, csak muló szeszlyem játékszere leendtetl, míg így szivemnek eszmenyképe maradsz. Eszmenyképemnek pedig szentnyelven kell maradnia!

— En oly kevéssé tudom a jót a reoztd megkülönböztetni, hogy szavaidnak értelmét alig vagyok képes felönni; azonban még is úgy tetszik nekem Jakab, mintha szándékod tiszta és becsületos lenne.

— Szegény Zorah! — válaszolt Callot, — máskor megkísérlek, lelkezed megmérgezni s szivedet elrontani. En ezeknek nem leszek büntársuk. — Szeress engem úgy, a hogy én szeretlek. Ne alacsonyítsd le azt, kit szived talán magars emel. . .

UJDONSAGOK.

* A belföldi szervezet feletti tanácsokmány tegnap jelentékeny előhaladást tett. A közgyűlés, a közigazgatási tanács, a polgármester, a kapitányi hivatal teendői felett az alküldöttségben megállapodás lön. A javaslatban, mely elvileg elfogadott, említett érdemmel azon tekintet, mely e terjedelmes földbirókkal s erdővel és téglá- s cserépfüvellet bíró városgazdász ügyei kezelésének biztosítására fordítottak. Ugyanis a gazdasági és közigazgatási ügyek kezelése egymástól akként tervezetik elkülöníttetni, hogy a gazdasági ügyek kezelése külön közegekre bízassék; hogy sem a közigazgatási, sem a gazdasági tárgyak intézésében fenakadás ne legyen; hogy továbbá a gazdasági ügyek vitelére a közigazgatási hatóság beavatkozása által ingatagga ne tétethessék. E terv kivételre végett külön gazdasági tanács felállításra javaslatok, úgy azonban, hogy az annak teendői feletti végintézkedés a közgyűlési hatóságban összpontosul; ezenkívül kerülve van minden, mi által a törvényből fogva a polgármestert és a tanácsot megillető hatáskör gyengítetnek; sőt a közigazgatás és a gazdasági ügyek vitelében oly összekötő kapcsolatok vannak, melyek a kezelés célszerűségét s összességét biztosítják. A gazdasági tanács tagjai a bizottsági tagok kijelölés nélkül választandók; s a gazdasági tanács véne fel a gazdasági szak- és kezelő személyzetet a bizottsági helybelyezésére fenntartásával. — A közgyűlésnek a közigazgatási törvény szerint elégtelenséget biztosították a közigazgatási és vágyonkeresek felett; nem lehet, hogy ily város, mint Debreczen, nagy értékű vagyoni kezelésében akkép gátlósság, hogy e célra külön gazdasági kezelési rendszert ne állapíthasson meg. — A kapitányi hivatalnál — többi közt — a nappali és éjjeli rendőri személyzet felállítására 36 közrendőrrel és 12 rendőrbiztossal — el lön fogadás. E szám kevés ugyan, de jobb az eddigi semminél, mert eddig még tulajdon képm is volt rendőrségünk. E mellett — a kapitányeszkék előlése mellett — 22 tiszhárgazdai állomás rendezésintettük. — A végmeállapodás után annak idejében közlendjük az egész javaslatot.

* A debreczeni lőtekonyi nögyelet az árvalás főelőítésére 1872. jan. 18-án este 9 órák a városi színházban sorshúzással egybekötött jelműzés táncszertelt rendezend. A táncvizium érdekességét nagy mérvben emelend, ha minél többen jelműzésben, — azonban alázat nélkül — fognak megjelenni; félkérletlenül fogadja a rendező bizottság a tisztelettel meghívottakat, hogy ezen érdekességet lehetőleg előmozdítsanak kegyeskedjenek; kiknek azonban jelműzés öltözni kedvük nincsen: szobott öltözékekben is megjelenhetnek. — A nögyelet alapító és rendes tagjai egész bizodalommal állók éretnek, hogy ha a belépőtjegyet személyesen felhasználni bármint ok miatt nem kívánják, az eldrustrálni, s az által nögyelet kitűzött czélját előmozdítsani sziveskedjenek. — Belépti jegy egy személyre 2 azaz két ó é ft melynek váltása a páholyokba me-

— Igazad van Jakab, — szól a leány kipirulva, — én nem vagyok hozzád méltó. En neked gonosz szellemed vagyok s kérek, ne hallgass rám; kerüld engem. Hagyd el az utonálk bandáját, mely családodat képezi. Távozzál innen Jakab, hadd sirassam én itt magyamat, míg csak élek. Mi soha nem fogunk egymással egyesülni, még az égen sem, honnan én mint cigányleány ki leszek tisztva. Haladj diadalod felé Jakab; légy nagy művész s feledd el Zorahot, ki még halála órájában is rád fog emlékezni. . .

Zorah szavait zokogása fojtá el! szivét érzé megzaskad.

Ép e pillanatban azonban, midőn Callot elöbri elhatározását már-már feledni kezdé, szibonyi ebugatás hangzott fel az erdőben.

Csakhamar egy dörgő hangot is hallának közbevegyni:

— Ide Roland! Ide!

Az ebek azonban mitsem hallva, nagy robajjal törték át a bokrokon s a két szerelmost körülverték.

Husz dühös eb környező őket fogcsattogtatva.

Az ifju pillanatra elveszté lélekjelenlétét s csak Zorah életeért remegett. Megölelte őt, mintegy saját testvel akarva a leányt a fenyegető vesztől fedezni.

Ujabb dörgő kiáltás hangzott föl s az ebek meghunyászkodva közelítettek gazdájuk felé.

Pár percz múlva elbukkant a sűrűségből

tanácsosokról, iktatóról, irodavezetőről, főorvosról, alorvosról, állatorvosról, bábákról, adóügyi osztályról szól; a többi czim rendőrségről, árvaszékéről, községi osztályról. A második rész a fizetésekét szabja meg.

A III-ik részről megjegyzendőnek látjuk azt, hogy Kolozsvárnak az 1870. XLII. törvénykönyv értelmében 100 bizottsági tagja lesz, 50 virilis s vagyonosokból, 50 választás utján. Az ötven virilis közt r. kath. van 24, reform. 12, ágostai hitvallású, 7, unitarius 3, izraelita 2, görög káthol. 2. A nemzetiségi arányra való tekintet nem fogor fenn. A virilis jogra kijelölt 24 legelőbb adózott között van kátholikus 13, reformatus 3, ágostai hitvallású 2, unitarius 2, görög káthol. 2.

Udvarhelyszék bevégezte szervezkedését; a bizottsági 180 tagból áll; a választások e hó 16-án mentek végbe.

* A Csongrádi Emlényről, melyet Hamar László az októberi ünnepély alkalmából szerkesztett, a marosvásárhelyi „Erdélyben Anonymus (Kerekes Sámu) igen elismerőleg nyilatkozik, s ajánlja azt az iródoml barátainak karácsoni és ujévi ajándéknak, s az ajánlathoz mi is a legszívesebben csatlóljuk a magunkét.

* Dohánykiállítás rendez a földművelés- ipar s kereskedelemügyi miniszterium; az 1872-ik évi april 20-ik napján Pesten a magyar gazdasági egyeslet közletékén. Jutalmak lesznek: 10 aranyérem, 10 ezüst érem, 10 bronzérem; 5 jutalom 50 fival, 10 jutalom 25 fival, 20 jutalom 10 fival; azonkívül dícsérő oklevelek is adtak.

* Az iparostanulók részére este tanfolyamot akarnak nyitni Lovassy Sándor igazgató, Krisztian Alajos és Szerényi Endre tanárok a deb. realk-reskedalmi tanodában. Az iskola három osztályból állna, abban a következő tanrend lenne alkalmazandó véve: Az I. (előkészítő) osztályban; az olvasás hetenkint 2 órában, az írás és rajz hetenkint 3 óra, a számtan a mértani nézlettel kapcsolatosan, hetenkint 3 óra. A II. (fejlesztő) osztályban; az olvasás és értelemszerű gyakorlatok, hetenkint 2 óra, az üzleti fogalmazás 2 óra, az iparos számtan s könyvezés 2 óra, a rajz 2 óra, a III. (ipar) osztályban pedig a népszerű vegy-, gép-, természet- és kézműtan, hetenkint 3 óra, a nemzetgazdaságtan alapfogalmak 1 óra, a földrajz tekintettel az iparviszonyokra 1 óra, a szabadkézi és mértan rajz 3 óra. — Igen örvendének, ha ez eszme valóslulhatna, s mindenesetre ajánljuk ez iskola ügyének felkarolását az egyes iparos testületek figyelmébe. — A tervezők minden iparos testületnek beküldött programjukat. — Az előadások kezdete január hó elején lenne.

* Takács Ferencz ismert nevű ügyvédet nagy veszteség érte. Neje, született Szilágyi Julia tegnap jobblétre szenderült! Temetése holnap lesz. Béke hamvainak!

* Oda van a karmantyú. Egy közkeveltségű urbányunkal történt. Vasárnap azon erős elhatározással indult meg, vállán puskával a nagyerdőre, hogy török szakad, de ő rokkát lő, mert . . . egy karmantyura van szűkező. A mint az erdő kersztjánjullag a mi vadászunk, ime, a szerencse is kedvez, mert alig 60 lépésnyire esinos rokkát lát maga előtt, s czelba veszi, s puff, — a fegyver eldördül, s a karmantyus róka felfordul Azonban a mint vadász barátunk közelit feleje, a róka nem levén halálosan talávla, szép csendesen lábra áll, s támoalyog ki az országút fele. „Csak menj, csak menj, — mondá a vadász — messze menj, sem bírod, — s miután sajnálta a szép róka bírt jobban összelkigatni, csakugyan nem is lőtt rá többet, biztosnak tartván, hogy a róka messze már nem viheti irháját. Es úgy is volt, mert a mint a róka az országutára kiláblagott, — felfordult — de azért még sem lett belőle olyan karmantyú, mint vadász ismerő-sünk skarta, mert egy két kerékű taligán épen ott elhaladt paraszt meglátva a rókkát, azt hirtelen felkapta az utfélről a taligába, s hiába kiabált a mi vadászunk, hogy utána lő, közbe vágott a lovaknak, s mire a vadász az országutára kiért, már el is tűnt a rókaval, s a karmantyú füstbe ment reményeivel együtt egy kanyarulatnál. S azóta a vadász el-elütrög, hogy „hej, hej, oda van a karmantyú! Mi pedig azt mondjuk vigasztalásul: „Nem azó a madár a ki elszalasztja, hanem a ki megfogja.“

egy óriási terméti férfi, kiban azonnal régi ismerősünkre Langallerie ögrófra találunk.

— Ne haragudjatok gyermekek, — szól a vadász, hogy pásztori órátkban zavartalak. Mondjátok meg, melyik ut vezet arra a romok felé, melyek ott mintegy a víz fölött látszanak lebegni!

— Jobb lesz uram, ha más irányban veszi utját s nem igyekszik ama romok felé menni, melyek alatt nem igen látják szívesen; — szól az ifju.

— Teringettél! Talán veszélylen lenne az egybekötve? Hát te kis lány, mit szolász hozzá?

— Csak azt mondom, hogy haljón meg inkább a szabad ég alatt, semhogy ama romok lakónál vegye be estebédjét.

— Mit beszélsz? Tehát lakják azokat a romokat. És te mégis azt akarod, hogy szabad ég alatt töltsem az éjtem? Oh akor édeseim, nem ismertek engem. En örömebbben tirték poharat a varázslókkal, mint bűjtölgesek!

— Oh ott korántsem varázslókkal lesz önnök dolga! — válaszolt komolyan az ifju.

— Nos tehát derék vadászok, vagy katonák, kik szivesen szoritának egy kis helyet asztaluknál.

— Biz ott nem talál ön uram olyan emberekre.

Tehát csempészek, vagy épen tolvajok laknának ott. No én nem félek tőlök. Ebeim egész bandát szétgrazasztanának.

(Folyt. következik.)

TÁRCZA.

A VILAGTALAN LEÁNYA.

CONCINO CONCINI.

— Francia regény — GONZALES EMANUELTÖL. (Folytatás.)

Második rész.

Másnap reggel a cigányoknak az apát, lakom festő a nap lementét a romoktól nevezőórányi távolra eső helyen szemlélték egy nagy erdő tisztásában. Zorah pedig egy közel lévő patakban, mely sűrű bokrok által volt rejtélyezve, áztató lábaszkáit.

Jakab fölhasználta az alkalmat, míg a táncosok a vidéket egy emelkedetebb helyre szemlélték s észrevétlenül lopódzott a patakhoz, hogy a kis cigányleányt lerajzolja.

A leányka föltekinté s a nem messze álló ifjut észrevette.

— Az égre! Zorah, maradj a helyzetben, így akarlak lerajzolni, meglásd ezzel remekművet tocoltok. Te e tájnak tündére leszezz.

ap óta azon hir szarnyal
 an Róbert vendéglos az ál
 nálytól bérelt üzlethelyisé
 agyi szándékozók.
 talan, s az üzletre nézve ké
 hir ellenében czelszerítelne
 n tisztelt közönség tudomá
 miként említett alapítala
 akaróink költethetik, me
 mi tudomásunk nem vol
 yetértés és barátságos vi
 tiók s az üzlet továbbra
 állásában, s mely tisztá
 n. érd. közönség tovább
 agátat melynek megnyá
 s vendéglos, megkésze
 s pontos kiszolgálás által
 emelni.

Király Mihály
 herbedő háztulajdonos.
 Guzman Róbert
 herő vendéglos

la d ó
 mintegy 12-14 mázsa
 sulyokkal, egészen új állás
 Debreczenben Nagy Hatvan
 2000-ik szám alatt.
 ez az úrt is jó járulé
 s oltó, igen sok nem p
 s fak kál szinte eladó. K
 ettó iránt tulajdonos

Tóth Endréről,
 tulajdonos: OLAH KAROLY.

magas magy.
 helye alapján a

Pesten

ás terén ed-
 hetésnek bizo-
 netünk. — A
 tettek mellett

óság.

rosaira!

yságu és vastag-
 nyányi kozka-

IT

szekerutak épít-
 mást 1852. sz. a.

szaszt.

sz. a.

naponta

Z.

